

ἐπιύξισα καὶ τὸ μέγεθος τῶν νομισμάτων, ὥστε κατηργήθησαν τὰ σημειωθέντα δύο εἶδη, καὶ ἐχαράχθη τὸ Πεντάγροσσον ἀντ' αὐτῶν. Δι' ὃ κατὰ τὸ παρὲν χαράττονται ἀργυρᾶ νομίσματα τὰ ἀκόλουθα.

Ὁ Παράς, τιμώμενος ἄσπρα 3, τὰ ὅποια πρὸ καιροῦ κατήντησαν νόμισμα πραγματικῶς ἀνύπαρκτον.

Τὸ Πεντάρι, τιμώμενον 5 Παράδες, καὶ λαμβανόμενον πρὸς 6.

Τὸ Δεκάρι (Οὐρούπι) τιμώμενον 10 παράδες, ἀλλὰ ζητούμενον πρὸς 12.

Τὸ Δεκαπεντάρι, ἢ Ζωλότα 30 παράδων, καὶ τὸ Ἐξηντάρι διπλῆ Ζωλότα, κατηργήθησαν πρὸ χρόνων.

Τὸ Ἡμίγροσσον (Γιαριμλίκι) εἶναι σπάνιον, καὶ τιμᾶται πρὸς 50 παράδες· ὥστε τὸ πρὸς 40 παράδες Γρόσσιον εἶναι πραγματικῶς ἀνύπαρκτον.

Τὸ Πεντάγροσσον τιμᾶται Πέντε γρόσσια πρὸς 40 παράδες. Χαράσσεται δὲ καὶ ἡμισυ τούτου, τὸ ὅποιον εἶναι Ἐκατστάριον, ὃχι ὅμως κατὰ τὸν τύπον τοῦ ρηθέντος πρώτου.

Χρυσὰ δὲ

Οὐρούπιές ($\frac{1}{4}$) Πολίτικου Φλωρίου, τιμώμενος παράδ. 90, καὶ ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ χαράττηται.

Ἡμισυ πολίτικον Φλωρί· τιμώμενον 4 Γρόσσια.

Πολίτικον Φλωρί 8

($\frac{1}{4}$) Οὐρούπιές Φεντεκίς, τιμώμενος 2 $\frac{1}{4}$

Ἡμισυ Φεντεκί, τιμώμενον 5 $\frac{1}{2}$

Ἀκέραιον Φεντεκί 11

Τὸ Μισιριωτικὸν Φλωρί τιμᾶται 7

Τὸ $\frac{1}{4}$ (Οὐρούπιές) αὐτοῦ 1 $\frac{1}{4}$ (α)

Τὸ

(α) Ἐσχάτως ἐχαράχθη καὶ Εἰκοσιπεντάγροσσον χρυσῶν φλωρίων ὠραίων μὲ τίτλον χρυσοῦ Κερατίων 23, ζυγίζον 1 $\frac{1}{2}$ Δραχμῶν, καὶ τιμώμενον κατὰ τὸ ὄνομα 25 Γρόσσια.

Τὸ Τυρσένικον, καὶ Ἀλγερινὸν Γρ.	12	} Περὶ πού καὶ τὴν ζή- τησιν, καὶ τὸ πλήθος αὐ- τῶν.
Τὸ Ὀλλανδικόν, καὶ Οὐγκαρικόν	14	
Τὸ Βενετικόν	14½	
Τὸ Ἰσπανικὸν ὀκταπλῆν (Δόππια)	96	
Καὶ τὸ Πορτογαλλικὸν ὁμοίως,	96	
Τὸ Γενήνσιον	92	
Τὰ Τάληρα Ἰσπανίας καὶ Αὐστρίας	6	
Τὰ ὅμοια Σαξωνίας, καὶ λοιπῶν	5 ½	}

Λογαριάζουν δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς Γρόσσια πρὸς 120 ἄσπρα τὸ ἓν, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν μεγα-
λεμπόρων κρατοῦν τὰ κατάστιχά των εἰς ἑκατοστά, ὑ-
ποδιαίρουντες τὸ γρόσσι, καὶ ὀνομάζοντες αὐτὰ γερὰ
ἄσπρα.

Εἰς τὴν Εἰσπρακτωρίαν τῶν Βασιλικῶν εἰσοδημάτων
λογαριάζουν εἰς ἄπλᾶ ἄσπρα 60,000 φέρουν ἓν Πυγ-
κίον (Κισὲ ἦτοι Πήραν) 500 γροσσίων. Τὰ 100 Πυγ-
κία ὀνομάζονται Γιούκι, ἦτοι φορτίον, καὶ τὰ 360 Γιέ-
κια, ἦτοι 36 χιλ. Πυγκία ἀποτελοῦν ἓνα Χαζινέν, ἦτοι
Θησαυρόν.

Κατ' ἔτος (ἀλλὰ καὶ δὶς τοῦ ἔτους πολλάκις) ἐκδί-
δονται Βασιλικά Διατάγματα, προσδιορίζοντα κατωτέ-
ραν τιμὴν τῶν ξένων νομισμάτων ἢ ἀλλ' ἐπειδὴ ὀλί-
γον φυλάττονται εἰς τὴν λιψοδοσίαν, ἀνεφύη ἢ διαφορά
τοῦ νομίσματος διὰ πληρωμὴν συναλλαγματικῶν, τὸ ὅ-
ποῖον εἶναι ταῦτόν μὲ τὸ φεσπιζόμενον, καὶ τοῦ συρε-
δίζομένου εἰς τὰς κοινὰς λιψοδοσίας, τὸ ὅποῖον κατὰ
τὸν καιρὸν ὑπερτιμᾶται 2 ἕως 3 τοῖς ἑκατὸν, καὶ αὕτη
ἔμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ εὐλόγως ὑπερτίμισις (Aggio) τῆς
Συναλλαγματικῆς Νομίσματος, ὡς πρὸς τὸ κοινόν, καὶ
τρέχον εἰς τὴν ἀγοράν.

Παρατηρηθῆτω πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ Παράς, καὶ τὸ
Γρόσσιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπερτιμώμενα περὶ
τὰ 25 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὰ χαρασσομένα εἰς τὴν
Αἴγυπτον, καταρτῶσι τὰ μὲν Αἰγυπτιακὰ νὰ ἦναι κοι-
νὸν νόμισμα, καὶ πρῶται Μονάδες τῶν Τουρκικῶν νο-
μισ-

μισμάτων· τὰ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν ὑπερτίμησίν των, καὶ σπανιότητα, ὄχι τοιαῦτα· διότι κανεὶς δὲν δίδει τὸ Γρόσσιον διὰ 40 κοινούς παραδες.

Συναλλάγματα. Ἡ Κωνσταντινούπολις οὖσα τὸ κέντρον τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, καὶ Καθέδρα τῶν ἀλλογενῶν Πρέσβειων, παρὰ τῶν ὁποίων ἐξαποστέλλονται τακτικοὶ Ταχυδρόμοι διὰ τὴν Εὐρώπην, ὑπερτερεῖ ἀπάσας τὰς λοιπὰς τοῦ Βασιλείου εἰς τὰ συναλλάγματα, καὶ ἐν αὐτῇ ἰσοσταθμεῖται ἡ πληρωμὴ τῆς εἰσπομπῆς καὶ ἐκπομπῆς τῶν πραγματειῶν μὲ τὰς ξένας Ἐπικρατείας, καὶ τὰς ἐμπορικὰς Πόλεις τῆς Τουρκίας.

Συναλλάκται γενικῶς εἶναι οἱ αὐτοὶ, καὶ μεγαλέμποροι, ἔχοντες τακτικὴν τοιαύτην ληψοδοσίαν μὲ τὰς ἐμπορικωτέρας τῆς Εὐρώπης Πόλεις.

Τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως συνάλλαγμα γίνεται διὰ μὲν τὰς συναξεῖς πρὸς τοὺς Τραπεζίτας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμβάλλονται τὰ εἰσοδήματα τῆς Βασιλικῆς Εἰσπρακτορίας· διὰ δὲ τὰς πληρωμὰς ἐπὶ τοὺς Μεγαλεμπόρους δι' ἰδιῶν των λογαριασμῶν, πρὸς πληρωμὴν πραγματειῶν προβλεπομένων εἰς ἐκεῖνα τοῦ Βασιλείου τὰ μέρη· ἢ κατὰ παραγγελίαν εἰς τὰ ἀντισύρου εἰς τι Εὐρωπαϊκὸν μέρος. Αὕτη ἡ ληψοδοσία εἶναι κλόνος μέγας τοῦ Ἐμπορίου τῆς Βασιλευούσης ταύτης.

Δίδει

Ἡ Κωνσταντινούπολις

Λαμβάνει

1 Γρόσσ . . .	Χ 82 Κοπίκια εἰς Μόχαν, Ὀδησσόν, καὶ τὴν λοιπὴν Ῥωσίαν .
Χ120 Παραδες . . .	1 Φλωρίνι μεταλλικὸν εἰς Βιένναν, Τριέστιον, καὶ Αὐγούσταν .
Χ225 Ὁμοίαις . . .	1 Πέτζαν, 8 Ῥεαλίαν εἰς Λιβόρνον
1 Γρόσσ . . .	Χ 18 Σολδία Φράγκου εἰς Παρίσσια καὶ Μασσαλίαν .
Χ 75 Παραδες . . .	1 Φλωρίνι τρέχον Ὀλλάνδας εἰς τὸ Ἀμστελόδαμον .

Χ 25

- Χ 25 Γρόσσια . . . 1 Λίτραν Στερλίαν εις Λόνδραν .
 Χ 98 Όμοια, . . . 100 Γρόσσια εις Σμύρνη, Βουκου-
 ρέστιον, Ίάσιον, κ. τ. λ.
 Χ 97 Παράδες . . . 1 Σκουδον Μάλτας.

Ἐθιμα — Κατὰ τὸ ἐκδοθέν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν Διά-
 ταγμα (Φερμάνι), ὃ ὑποδεχόμενος Συναλλαγματικόν,
 ὑποχρεῖται νὰ πληρώσῃ ἀπροφασίστως τὴν ἀποδεχθεῖ-
 σαν ποσότητα. Ὁ γύρος τῶν εἰς πληρωμὴν ὑποδεχθέν-
 των Συναλλαγματικῶν παρὰ τῆ ἔχοντος αὐτὸ πρὸς ἄλ-
 λον ἐν τῇ αὐτῇ Βασιλευσίῃ εἶναι ἀκυρὸς. Ἡ πληρωμὴ,
 ἢ τὸ Καταμαρτυρικὸν πρέπει νὰ γένη αἰυπερθέτως τὴν
 ἡμέραν τῆς διορίας, καὶ ἂν τύχῃ Ἑορτὴ κανονικὴ τῆ ἀ-
 ποδέκτου, καὶ πλήρωτου, πρέπει νὰ γένη τὴν ἐπιού-
 σαν καθημερινήν.

Μὲν ὅλον τοῦτο πολλάκις συνεθίζεται (εἰὰν δὲν τύχῃ
 νὰ ἐξαποστέλληται τακτικὸς ταχυδρόμος κατ' ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν) νὰ εὐκολύνηται ὁ ἀποδέκτης μὲ ἀναβολὴν τρί-
 τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ὁ κρατῶν τὸ Συναλλαγματικὸν τὸ ση-
 μειοῖ παρὰ τῶν Δεπουτάτων τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, καὶ οὐ-
 τως ἢμπορεῖ καὶ τὴν τρίτην νὰ λάβῃ τὸ καταμαρτυρι-
 κὸν ἀπὸ τῆς πτώσεως, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης προφά-
 σεως εἰς κατάργησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, καὶ τῶν
 συνενεχόμενων. Ὅταν δὲ τύχῃ ἢ πτώσις εἰς τὴν ἡμέ-
 ραν τῆς τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς, δὲν εἶναι
 καμμία ὑπέρθεσις.

Ζυγία, καὶ Μέτρα — Πρὸς ἀκριβῆ ἔκθεσιν τού-
 των εἰς τε τὴν καθ' αὐτὰ διαίρεσιν, καὶ ὑποδιαίρεσιν,
 καὶ τὴν ἀναλογίαν ἀκριβῶς πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ, ζη-
 τήσας ἔλαβα τὰ τεθεσπισμένα Βασιλικῶς εἰς τὴν κατὰ
 τὸ Χάσκιδι Βασιλικὴν Ἀκαδημίαν, τῆς ὁποίας ἐκθέτων
 τοὺς Πίνακας, νομίζω ὅτι θέλω εὐχαριστήσῃ τὸν φι-
 λομαθῆ ἀναγνώστην.

Τὰ Ὁθωμανικὰ Ζυγία διαιροῦνται εἰς τρία ταῦτα.

Α'. Τὸ Μικρότερον, μὲ τὸ ὁποῖον ζυγίζονται τὰ πε-
 τράδια, τὸ ὁποῖον ὑποδιαίρεται οὕτω·

*

Λε-

Λεπτά

Ζιρέ. Κατμίρ

2 — 1 Νεκίρ

4 — 2 — 1 Φιτίλ Κόκκος

8 — 4 — 2 — 1 σιτάρι

32 — 8 — 4 — 2 — 1 Κεράτιον,

128 — 64 — 32 — 16 — 4 — 1

Β'. Τὸ Μεταῖον, μὲ τὸ ὁποῖον ζυγίζονται τὰ Μεταλλα, καὶ ὑποδιαίρειται·

Κόκκος. Κεράτιον. Τεταρτημόριον

4 — 1 Δέγκι

16 — 4 — 1 Δραχμὴ

64 — 16 — 4 — 1 Ἐξάγι, Μιτκάλι.

96 — 24 — 6 — 1½ — 1

Γ'. Τὸ Μέγα Ζύγι, μὲ τὸ ὁποῖον ζυγίζονται αἱ λοιπαὶ πραγματεῖαι· ὑποδιαίρεισις δὲ καὶ τούτου αὕτη.

Δραχμαί. Λόνδρα.

176 — 1 Ὀκά

400 — 2½ — 1 Καντάρι

17,600 — 100 — 44 — 1 Τζεκι.

20,400 — 400 — 176 — 4 — 1

Ἡ λέξις Τζεκι δηλοῦσα βάρος ἢ ζυγίον ἐκλαμβάνεται καὶ εἰς ταῦτα τὰ ἰδιαίτερα.

Τὸ Ὀπιον λογαριάζεται μὲ

Τζεκι Δραχμῶν 600 — ἥτοι ὀκάν 1½

Τὸ Πτίλον (Τεφτίκι) μὲ Τζεκι ὁμοίων 800 — „ 2

Τὸ Μετάξι τῆς Προύσης μὲ Τεφέν ὁμοίως 610 — „ 1¾

Τὸ λεγόμενον Βατμάνι εἰς τὴν Ἀσίαν ζυγίζει ὀκάδας — „ 6

Κατὰ τοὺς εἰρημένους Πίνακας ἡ Παρισιανὴ λίτρα ζυγίζει Δραχμάς 152, καὶ τὸ Ἐκατόλιτρον ὀκάδας 38,

Τῆς

Τῆς δὲ Λόνδρας, καὶ ὅλης τῆς Ἀγγλίας ἡ λίτρα, Δραχμὰς 140, καὶ τὸ Καντάρι Λιτρῶν 112. Ὁκάδας 39, καὶ Δραχμὰς 80.

Μὲ τὴν ἀκριβῆ ταύτην ἔκθεσιν ἡμπορεῖ ὁ ἀκούραστος λογαριζστής νὰ εὕρῃ κατ' ἀκρίβειαν ὅλης τῆς λοιπῆς Εὐρώπης τὰ ζυγία, τῶν ὁποίων οἱ πρὸς ἀλλήλους ἀνάλογοι Πίνακες εἶναι προχειρότατοι.

Τῆς Σμύρνης, καὶ Θεσσαλονίκης τὸ Καντάρι εἶναι βαρύτερον περὶ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἤτοι 45 ὁκάδων.

Τῆς δὲ Βιέννης τὰ 99 Φούντια, ἤτοι Λίτραι, φέρουν εὖ Καντάρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦτο μὲ πείθει νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ λέξις Καντάρι, εἶναι τὸ Ῥωμαϊκὸν Κεντηνάριον, καὶ ἡ Τουρκικὴ Λόνδρα ἄρα, ἡ Ῥωμαϊκὴ Λίτρα, ἐναπομείνασα εἰς τὴν Βασιλεύουσάν μας.

Μέτρα Γραμμικά. Εἰς τὴν ρηθεῖσαν Ἀκαδημίαν ἔχουσι Πῆχυν τὸν Τεκτονικὸν διὰ κοινὸν μέτρον, καὶ μὲ τοῦτον διαιροῦν τὰ Γραμμικὰ Μέτρα κατὰ τὸν ἑξῆς Πίνακα.

Δάκτυλοι	Πόδα		Πῆχυν		Ὀργυάν		Μίλλιον		Παρασάγγην
12	1		1		1		1		1
24	2		2		2		2		2
60	5		2½		1		1		1
60,000	5,000		2,500		1,000		1		1
180,000	15,000		7,500		3,000		3		3
720,000	60,000		30,000		12,000		12		12
1,440,000	120,000		60,000		24,000		24		24
							8		8
							2		2
							1		1

Ἐπικρατεῖ ἀκόμη καὶ εἰς τὴν εἰρημένην Ἀκαδημίαν ἡ παλαιὰ δόξα ὅτι ὁ δάκτυλος συνίσταται εἰς 12 κριθάς, καὶ ὅτι τούτων ἑκάστη διαιρεῖται εἰς δέκα σημεῖα· ἀλλ' ἡ θεσπισθεῖσα ὑποδιαίρεσις εἰς δεκάδας ἐνομοθετήθη, καὶ αὕτη διδάσκεται εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μαθηματικῶν οὕτω·

Λεπτά
 Ζιρέ Σημείον
 10 ——— 1 Γραμμὴ °
 100 ——— 10 ——— 1 Δάκτυλος.
 1000 — 100 ——— 10 ——— 1

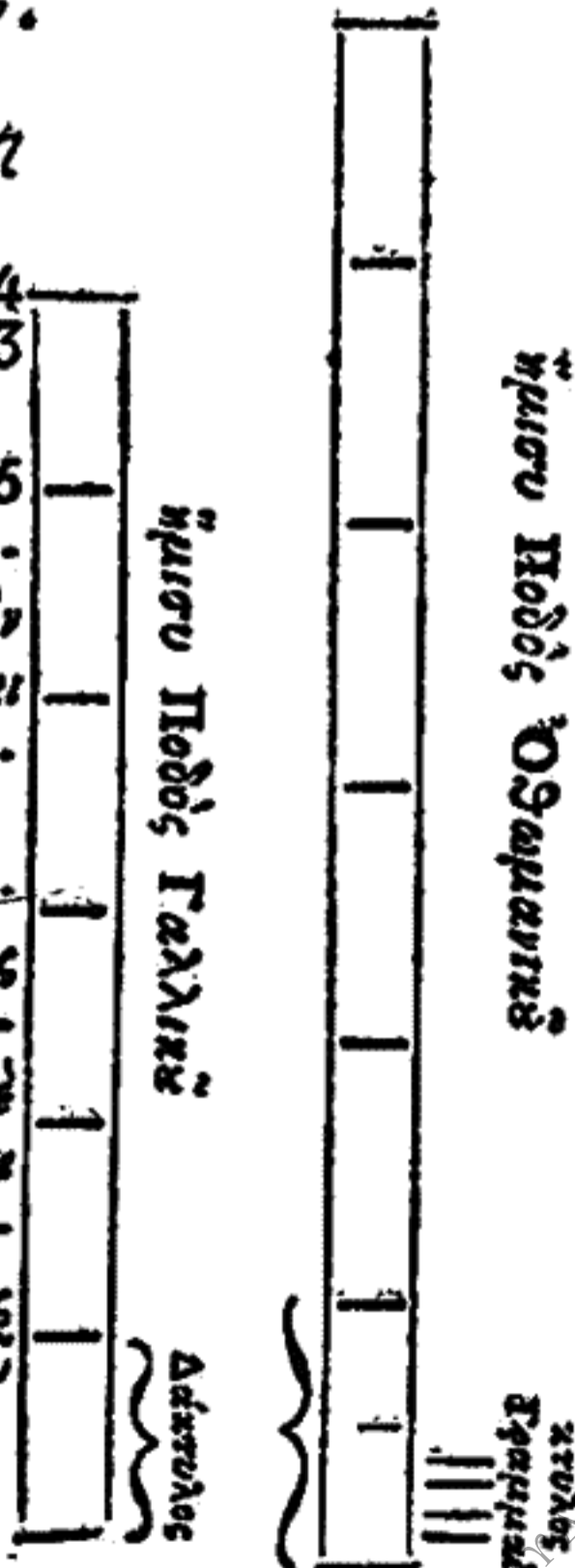
Εύκολώτερον εἶναι νὰ κατασκευάσῃ τινὰς τὸν Ὄθωμανικὸν τούτον πόδα, ὅταν ἔχη ἀκριβῆ πόδα Γαλλικόν· ἐπειδὴ 7. δάκτυλοι τούτου, φέρουν 6, ἢτοι ἓνα ἡμίποδα ἐκείνου, κ. τ. λ. Μ' ὅλον τούτο ἐπιθυμῶν νὰ εἰκολύνω κατὰ πάντα τοὺς περιέργους, τὰς ἐγχαράζω ἐνταῦθα καθὼς βλέπεις εἰς ἡμίποδας· ὥστε ὁ Ὄθωμανικὸς οὗτος εἶναι τὸ ἐπιτέταρτον τοῦ Τεκτονικοῦ Πήχους, Μείμαρ Ζιρέ, ἢτοι Ἀρσίν.

6 Ὄθωμανικοὶ Πόδες φέρουν 7 Γαλλικούς.

108 Τύτων ἰσομετρῶν μὲ 114 Γαλλικὰς, καὶ μὲ . . . 133 Ἀγγλικούς.

Ἡ Ὄθωμανικὴ Ὄργυα εἶναι 5 Ποδῶν Ὄθωμανικῶν· ἡ δὲ Γαλλικὴ (Toise) Ὄργυα 6. Ποδῶν Γαλλικῶν, καὶ 7. Τοῦσαι εἶναι 18. Πήχ. 36. ὅηλ. Ποδῶν Ὄθωμανικῶν.

Εἰς τὸ Ἄρθρον Γαλλία παρετηρήθη, ὅτι ὁ κοινὸς πῆχυς τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι Γραμμῶν Γαλλ. Πოდὸς $317 \frac{1}{2}$ · ὁ δὲ Τεκτονικὸς ὦν 28. Δακτ. ἔπεται νὰ ἦναι 336. Γραμμ. τοῦ ῥηθέντος Γαλλικοῦ ποδός, καὶ οὕτως εἶναι $19 \frac{1}{2}$ Γραμμῶν τοῦ αὐτοῦ Πოდός μεγαλήτερος.

ἡμιπόδου
 ποδός
 Ὄθωμανικὸς
 Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Τὸ δὲ Μίλλιον ὄντας 5,000 Ποδῶν Ὄθωμανικῶν, ἀναλογεῖ μὲ 5,833 $\frac{2}{7}$ Πόδας Γαλλικοῦς, ἤτοι Γαλλικὰς Ὀργυὰς 972 $\frac{1}{2}$.

Ἡ Γαλλικὴ Δεύγα ἔσται ποδῶν Γαλλικῶν 15,000, ἤτοι Ὀργυῶν τοιούτων 2500, ἀναλογεῖ μὲ Πόδας Ὄθωμανικοῦς 12,85 ἤτοι Ὀργυὰς 2571 $\frac{2}{7}$. Ἡ Ὄθωμανικὴ ἀρα Ὀργυὰ, εἶναι μικροτέρα τῆς Γαλλικῆς, ὡς τὰ 35 πρὸς τὰ 36.

Περὶ Ἐμπορικῶν Πήχεων.

Ὁ Μέγας Πῆχυς (Ἄρσίσι Τουρκιστὶ ἰδιωνυμούμενος) τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦ περισσοτέρου μέρους τῆς Τουρκίας, εἶναι ὁ ὀπισθεν σημειωθεὶς 317 Γράμμων τοῦ Γαλλικοῦ ποδός, καὶ μὲ αὐτὸν πωλοῦνται ὅλα τὰ μάλλινα, καὶ λιναῖα ὑφάσματα. Μικρὸς δὲ Ἐρδεζὶς, 3 τὰ ἑκατὸν ἐκείνου μικρότερος, μὲ τὸν ὁποῖον μετροῦνται τὰ Μεταξωτὰ καὶ Βαμβακερά.

Κατὰ δὲ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Ἐμπορικοὺς Πίνακας, ὁ ῥηθεὶς μέγας Πῆχυς ἀναλογεῖ, ὡς ἀκολουθεῖς·

100 Πήχ. Ἰσομετ. μὲ	{	105 Πήχ. τῆς Ἀμσελοδάμης.
		105 Βραχίονας τῆς Μεδιολ. εἰς ῥῆχα.
20		27 Ὁμοίους τῆς αὐτῶν εἰς μεταξ.
35	{	36 Πήχ. Γερμανίας Ἀντσερ. κλ.
		27 Ράβδ. Ἀγγλίας.
50	{	45 Βάρρας Ἀραγῶνος.
		29 Βραχ. Βαλεντίας Ἰσπανικῆς.
25	{	27 Ὁμοίους Βεργάμου.
		21 Βάρρα Καστιλλίας.
25	{	27 Παλάμας Γενῆ. ἢ 3 Καλάμ.
		9 Καλάμ. Αὐενιῶνος κ' Μοντπελ.
8		9 Βραχ. Βονωνίας, Μαντίας. κλ.
49		60 Ὁμοίους Φλωρεντίας.
	{	3 Αὔνας Γαλλικὰς Παρισίων.
		6 Βραχ. Λούκας.
5	{	6 Ράσα Ταυρίνου.
		2 Καλ. Ἀλβίς, Τελύσης κλ.

τ60	51 Καλ. Νεαπόλεως,
9	8 Πήχ. Βιέννης τῆς Αὐστρίας,
118	100 Βάρρας Σιβυλλίας.

Σημείωσαι ὅτι διὰ τὸ κατ' ἔξος προστιθέμενον εἰς τὸ μέτρομα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐργοχείρων πέντε περὶ τὰ ἑκατὸν, συμβαίνει γὰρ ἰσομετρηῆται ὁ Πήχυς τῆς Βραβάντης, καὶ τοῦ Ἀμστελοδάμης μὲ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ Γαλλικὴ Αὐνα γὰρ λογαριάζεται $\frac{1}{2}$ καὶ αἱ 3 Ἀγγλικαὶ ῥάβδοι γὰρ λογίζονται 4 πήχεις, κ. τ. λ. Ἰδὲ καὶ Γαλλία, καὶ τ' Ἀρθρα τῶν ἐπισημοτέρων Πόλεων πρὸς περισσοτέραν ἀκρίβειαν.

Μέτρα Χωρητικότητος — Τὸ Κοιλὸν τῶν σιταποδοθῶν ζυγίζει 22 ἐκάδας, καὶ ἀναλογεῖ οὕτω:

2 Κοιλὰ φέρων	1 Σακκίον Λιβόρνου,	καὶ 1 Μέτζενον Βιέννης.
3 $\frac{1}{4}$ — „ —	1 Μνᾶν Γενούας.	
2 — „ —	1 Φανέγαν Βαρκελώνης,	καὶ 4 $\frac{5}{8}$ περισσότερον.
6 — „ —	1 Καφίσον τῆς Ἀλικάντης,	καὶ Κοιλὸν Θεσσαλίας.
4 $\frac{1}{2}$ — „ —	1 Φορτίον Μασσαλίας.	
8 — „ —	1 Σάλμαν Μάλτας,	καὶ Κοιλὸν Δυτικίας.
5 $\frac{1}{2}$ — „ —	1 Ψάθραν Ῥωσσίας.	
12 — „ —	1 Κοιλὸν Βασσαραβίας,	τὸ περισσότερον.
30 — „ —	13 Στάρα Βενετίας,	καὶ Τριστίου,
100 — „ —	70 72. Σμύρνης.	

Εἰς τὰς Βασιλικὰς Σιταποδοθῆκας λογαριάζου εἰς Γιούκια (φορτία) πρὸς ἑκατὸν χιλιάδας Κοιλὰ τὸ ἕν. Ἡ Κωνσταντινούπολις χρειάζεται ἐτησίως 24,000 Γιούκια μόνον Βασιλικὰ Σιτάρια.

Τὸ Κοιλὸν τοῦ ρυζίου, τὸ ὁποῖον Σοινίκιον, κατὰ φθορὰν ἀπὸ τῆς Κοινίκιον, εἰς τὴν Ἑλλάδα λέγεται, ζυγίζει

γίξει $10 \frac{1}{4}$ οκάδας δια τούς χονδροπωλητάς, καὶ 10 μόνας δια τούς λιανοπωλητάς.

Μέτρα Ὑγρῶν — Εἰς τὴν Βασιλεύουσάν μας ὅλα τὰ ὕγρα πωλεῖται μὲ τὸ ζύγι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναλύονται τὰ συνειθισμένα εἰς τὴν λοιπὴν Ἐπικράτειαν, καὶ τὰ ξένα Βασίλεια. Ἰδὲ εἰς τὰς Πόλεις, καὶ Βασίλεια κατὰ τὴν σειράν των ὀνομάτων εἰς τὸ παρὸν Λεξικόν.

Εἰς τὴν ρηθεῖσαν Βασιλικὴν Ακαδημίαν προσδιορίζεται ἡ διανομή (Τακσίμι) τῶν ὑδάτων εἰς Ὑδραγωγούς, κατὰ τοῦτον τὸν Πίνακα, τὸν ὁποῖον διὰ τὸ ἀξιοπερίεργον ἐκτιθέμεθα ἐνταῦθα.

Χιλάλια. Σακκορράφα,

2	—	1	—	$\frac{1}{2}$	Μασούρι					
4	—	2	—	1	Μασούρι					
8	—	4	—	2	—	1	Καλάμι			
16	—	8	—	4	—	2	—	1	Λευλὲ,	
64	—	32	—	16	—	8	—	4	—	1

Λοκίμῃ δὲ τούτων ἀκριβὴς ἡ ἀκόλουθος.

Ἀπὸ 1	Λευλὲ	ξέχ.	ἐλεύ.	νερόν	εἰς	$\frac{1}{60}$	ὥρ.	λεπ.	ὄκ.	8	Δρ.	200
—	1	Κάλαμον	.	.	.	ὁμοίως	.	.	.	2	—	50
—	1	Μασούρι	.	.	.	ὁμοίως	.	.	.	1	—	25
—	1	Σακκορράφα	.	.	.	ὁμοίως	.	.	»	—	106 $\frac{1}{4}$	
—	1	Χιλάλι	.	.	.	ὁμοίως	.	.	»	—	53 $\frac{1}{4}$	

Ὁ Κυβικὸς Ὄθωμανικὸς Πουῖς καθαροῦ ὕδατος ζυγίζει οκάδας 42, καὶ Δραχμάς 96.

Ἀλλὰ ταῦτα θεωρητικωτέρας Γεωγραφίας, καὶ Γεωμετρίας ἔργα.

Λιμὴν, καὶ Ναυτιλία. Λιμένα κυρίως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀνομάζομεν τὸν Κεράτιον Κόλπον, ἐκτεινόμενον περὶ τὰ 2 μίλλια κατὰ μῆκος, καὶ 1 μίλλ. κατὰ πλάτος. Μεγαλήτερος καὶ ἀσφαλέστερος ἀπὸ ὅλους τοὺς τῆς Οἰκουμένης, καὶ βαθύς, ὥστε καὶ τὰ μεγαλύτερα καράβια ἐγγίζοντα δένονται εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς του, ἀλλὰ καὶ τὰ μικρότερα ἢμποροῦν νὰ ρίξουν ἀγ-

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἀγκυραν κατὰ τὸ μέσον αὐτῶ. Ὑπὲρ τὰ χίλια μεγάλα καράβια ἠμποροῦν νὰ χωρέσουν μὲ εὐρυχωρίαν.

Εὐλόγως δὲ ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ λιμὴν αὐτῆς καὶ ὄλος ὁ εὐλιμενέστατος Βόσπορος, μάλιστα τὸ μέγα ρεύμα, τὸ Σωσθένιον, τὰ Θεραπεία, καὶ ὁ Μεγαχείμαρρος, ὅπου πάντοτε εὐρίσκονται ἐλλιμενισμένα Καράβια ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ.

Συναριθμεῖται καὶ ἡ Ναυτιλία εἰς τὰ λοιπὰ ὠραῖα φυσικὰ θεάματα τῆς Θαυμασίας ταύτης Πόλεως. Μέγιστον πλῆθος ἀκατίων, ἢ διαφορῶν πλοικρίων, ἀδιακόπως κινούμενα, καὶ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, σκεπάζουσι τὸν Κεράτιον Κόλπον, καὶ διαπλέουσι εἰς τοὺς κατωκημένους αἰγιαλοὺς τοῦ Βόσπορου, τὰ μὲν εὐκολυνόμενα ἀπὸ τὰς ἀναρροίας, ἢτοι ἀναφορίας, εἰς τοὺς ἀνάπλους, τὰ δὲ συμπαρακολουθοῦντα τὰ ρεύματα εἰς τοὺς κατὰπλους. Ὅλοι δὲ αἱετοὶ εἰσκομίζουσι, καὶ ἐκκομίζουσι τὰ ἱστιοφόρα καράβια.

Οἱ Μεσημβρινοὶ ἀναβιβάζουσι τὸν ἐμπορικὸν πλοῦτον ἀπὸ τὴν Μεσόγειον διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου, καὶ τῆς Προποντίδος, καὶ ἐξωθοῦσιν αὐτὰ διὰ τὸν Εὐξείνου Πόντου, καὶ τὰ παράλιά του κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τῶν καραβοκυρίων· οἱ δὲ Ἀρκτοὶ καταβιβάζουσι τὰ προϊόντα τῶν ψυχρῶν ἐκείνων κλιμάτων, καὶ τὰ διαδίδουσιν εἰς τὰ Νοτιώτερα διὰ ταύτης τῆς Βασιλευούσης, ὥστε αὕτη ἡ ἀένναος εἰσοδος, καὶ ἐξοδος τῶν καραβίων, ἀποτελεῖ ἀκατάπαυστον κίνησιν τοῦ Ἐμπορίου, μὲ θαυμασμὸν ὄλων τῶν περιγητῶν, καὶ εὐτυχίαν τῶν πολιτῶν, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις, ἢ ἐπιτηδειότης, καὶ τὰ λοιπὰ πρόσφορα εἰς τὸ ἐμπόριον μέσα, ἠμποροῦν νὰ συμβάλουν. Ἀρκεῖ εἰς τὸν περίεργον νὰ ἐπιβλέψῃ εἰς τοὺς Γεωγραφικοὺς Πίνακας, καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὴν εὐστοχωτάτην θέσιν τῆς ἀμιμήτου ταύτης Πόλεως, ἵνα πληροφορηθῇ εἰς τὰ μέγιστα προτερήματά της ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην.

Ἐμπορικαὶ Διαδικασίαι — Ἐπειδὴ οἱ Ὁθωμανοὶ Κώδικες δὲν ἐκτείνονται εἰς τὴν ἐμπορικὴν Νομοθεσίαν.

Θεσίαν, συμβαίνει τὸ παράλογον ἐκεῖνο, νὰ γίνηται ὁ αὐτὸς καὶ Κριτὴς, καὶ Νομοθέτης, καὶ ἐν τ' αὐτῷ δοκυσισοφῶν, καὶ νομίζων θρησκευτικῶς ἀμάρτημα τὸ νὰ μάθῃ ξένας διαλέκτους, εἰς τὰς ὁποίας ἤμποροῦσε νὰ μελετήσῃ τὰ περὶ Ἐμπορίου ἔθιμα, καὶ νόμιμα, καταντᾷ τὴν ἀπόδειξιν εἰς δύο μάρτυρας, καὶ ἀποφασίζει ὅ,τι θέλει.

Αἱ Ἐμπορικαὶ Εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις βουλῆσαι νὰ ἐξοικονομήσῃν ὅπως τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τοιαύτης δικαιοδοσίας, συνεφώνησαν διὰ Συνθηκῶν ὅτι αἱ ὁμογενεῖς των νὰ κρίνονται παρὰ τῶν ἰδίων Πρέσβων, καὶ Καγκελλαρίων, καὶ Προξένων, τῶν προσδιορισμένων εἰς τὸτο τὸ Ὄθωμανικὸν Κράτος, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζον δι' ἐκδόσεώς των ἄλλους συνεμπόρους, καὶ ἀποφασίζουν κατὰ τὰ ἴδια ἐκάστου νόμιμα, ἀναφέροντες πρὸς τὸν Πρέσβυν, ἢ Πρόξενον τὸ ἐπιδικασθῆν νὰ τὸ ἐκτελέσῃ.

Ὅταν δὲ οἱ διαφερόμενοι συμφωνήσουν νὰ καθυποβάλλουν τὴν διαφορὰν εἰς Αἵρετοκρισίαν, ἐκλέγουσι τοὺς διαιτητὰς κατ' ἀρέσκειάν των, καὶ διὰ συνυποσχετικῆς γράμματος καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἀπόφασιν ἀνέκκλητον.

Ὅταν δὲ τύχῃ διένεξις μεταξὺ Φράγκων διαφορῶν Ἐθιῶν, οἱ Κριταί, ἢ αἵρετοί, ἢ παραγγελτοί, ψηφίζονται εἰς ἀμφοτέρων τὰς Καγκελλαρίας.

Ὅταν δὲ ἡ διαφορὰ συμβῇ μεταξὺ Ὄθωμανοῦ, ἢ Ὄθωμανοῦ ὑπηκόου, καὶ Φράγκου τινός, μένει εἰς τὴν θέλησιν τῶν διαφορομένων νὰ ἐκλέξῃν Αἵρετοὺς Κριτάς. Ἄν δέ τις ἐξ αὐτῶν δυστροπῇ, τότε ἡ κρίσις ἀνάγεται εἰς τὸ Ἄρτου Ὀδασί, καὶ κρίνεται ἐνώπιον τοῦ Πανυπερτάτου Σατράπου, παρόντος καὶ τοῦ Φράγκου Διερμινέως, καὶ μὲ ἐγγράφους ἀποδείξεις, δυνάμει τῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποβάλλουν τὴν ἀποδοχὴν τῶν μαρτύρων.

Ἀφ' οὗ δὲ διὰ Βασιλικῆς Προνοίας συνεστήθη τὸ Ἐμπορικὸν τοῦτο Σύστημα τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην Ἐμπορευομένων, οἱ κατὰ καιρὸν Προστώτες ρυθμίζουν τὰς

διενέξεις τῶν συνεμπόρων κατὰ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Ἐμπορικοὺς Κώδικας, ἢ Συνέλευσιν συγκροτοῦντες, τοῦλάχιστον μὲ ἕξ συναδελφούς, ἢ διορίζοντες Διαιτητὰς, ἢ επικυροῦντες τὸ Συνυποσχέτικόν τῶν διαφερόμενων, ἀνκαθυποβληθῶν εἰς Αἰρέτοκρισίαν, καὶ ἐνὶ λόγῳ ἐνεργοῦντες πρὸς τοὺς συνεμπόρους, ὅσα οἱ ἀλλογενεῖς Πρέσβεις πρὸς τοὺς παρεπιδήμους ὁμογενεῖς αὐτῶν.

Ὅταν δ' ἡ διένεξις ᾖ μεταξὺ Φράγκου, καὶ Συστηματικῆς, καὶ οἱ διαφερόμενοι δὲν συμφωνοῦν νὰ καθυποβληθῶν εἰς Αἰρέτοκρισίαν, τότε ἠνομαζοῦνται Κριταὶ ἰσάριθμοι ἑκατέρωθεν, ἢτοι παρὰ τοῦ Ἐφόρου, ἢ τοῦ Ἀρχικαγκελλάριου (Ῥεῖς, Ἐφένδη) καὶ παρὰ τοῦ Πρέσβευς, καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν ἐνεργεῖται τὸ δίκαιον.

Ἐὰν δ' ὁ καταδικασθεὶς δυστροπῶν ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ Ἄρτε Ὀδασί, φιλοτιμάται ὁ Πανυπέρτατος Σατράπης, καὶ οἱ συνέδροι κριταί, νὰ μὴ ἀκυρωθῇ ἡ ἐμπορικὴ ἀπόφασις, προσαρμόζοντες αὐτὴν διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου εἰς τὸν Βασιλικὸν Κώδικα, ὅσον ἐνδέχεται.

ΚΩ'Σ = Σταγκιῶ (κατὰ τὴν Τουρκικὴν χρῆσιν, ἀπὸ τῆς, εἰς τὴν Κῶν, ὡς προσέχῳς ἐσημείωσα) Νῆσός τε Ἀρχιπελάγους ωραία, πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, 10 λ. μακρὰ, καὶ 4 πλάτεια, 15 λ. πρὸς Β. Δ. τῆς Ῥόδου: Μ. 24°. 28' — 24°. 42'. Πλ. Β. 36°. 38' — 36°. 53'.

Πατρίς τοῦ Ἰπποκράτους, τοῦ Ἀπέλλου, καὶ ἄλλων ἐνδόξων παλαιῶν Ἀνδρῶν κατὰ δὲ τὸ παρὸν κειμένη εἰς ἐλεεινὴν βαρβαρότητα.

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Νήσου ταύτης οὔσα ἐπίπεδος (ἐκτός τῶν πρὸς Ν. μικρῶν βουνῶν) εὐφορεῖ εἰς κρασία μισχάτα ἐξαιρετά, κίτρα μέγιστα, λεμόνια, πορτοκάλια, μερικά ἔλαια, μέταξια, κινρέλαιον, καὶ λεμονόζωμον.

Ἀρχαῖοθεν ἐπὶ ηὐνοῦντο τὰ ἔρια ὑφάσματα, ἢτοι ῤῆχα τῶν Κῶν, ἀλλ', ὡς εἶπομεν, ἐκεῖνοι οἱ Κῶοι ἐξέλιπον, καὶ

καὶ ἄλλο δὲν μένει ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς Κῶ καλῶν, εἰμὴ ἡ παμμέγιστος Πλάτανος, κατάρρυτος ἀπὸ βρύσσεις, ἵνα ἐρεθίζῃ ἔτι μᾶλλον τοὺς κατοίκους εἰς τὴν ἐπάρατον ὀκνηρίαν, τὴν μητέρα τῆς βαρβαρότητος, καὶ ἀτεχνίας.

ΚΩ'Σ — Πόλις πρωτεύουσα τῆς ἀνωτέρω ὀμωνύμου Νήσου, μὲ μικρὸν λιμένα, καὶ κατοικουμένη ἀπὸ Τούρκους, καὶ Χριστιανούς ἐργαζομένους τὴν ὡραίαν ἐκείνην γῆν, καὶ ἐμπυρευομένους εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων αὐτῆς. Εἰς τὴν πλατείαν τῆς κεῖται ἡ Πλάτανος ἐκείνη, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ὁποίας λέγουσιν ὅτι ὁ Θαυμάσιος Ἰπποκράτης ἔγραφε τοὺς ἀμιμήτους Ἀφορισμούς του, κ. τ. λ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Κ. ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΟ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΜΕΡΟΣ Β' Γ - Κ

1 - 451

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΚΕΤΣΙΟΖΗΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006